

FILMLEVÉL

Rémálom újratöltve

Gyermekkoromban komolyan elgondolkodtam a működő szocializmus olyan kifejezésén, mint a filmgyártás, vagy épp a fodrászipari szövetkezet. Szinte láttam magam előtt a futószalagokat, gépsorokat, elgyötört, de büszke munkásarcokat, ahogy gyártják a filmet, nem pihennek, készül *A koppányi aga testamentuma* – vagy ahogy a szorgalmas frizuraesztérgályosok kommunista műszakban ontják a fodrászipar termékét, a párttitkár-sérót. Akkoriban mindent még viccesnek gondoltam, és nem gondoltam, hogy mára ez a vicc valóra válik. Az ipari fröccsöntőgépről pottyant, fura bukósisakként viselt trendi frizurákat már kezdem megszokni, a szakmunkában gyártott mozikat viszont még ma is hajlamos vagyok összetéveszteni a valódi, színészekkel forgatott filmekkel. És olykor fölteszem a kérdést, hogy ezt most akkor minek. Hogy mit tett hozzá a világióhoz, hogy újragyártották a *Rémálom az Elm utcában* című horrorklasszikust. Elfelejttem, hogy ezeket nem filmként kell értelmezni, hanem filmipari terméként, gazdasági vállalkozásként. Eszerint, ha hasznot termel, akkor van értelme, a film tehát jó. Ha veszteséget hoz, akkor rossz a film, pont.

Wes Craven 1984-es klasszikusáról, a rémálmainkban támadó Freddy Kruegerről már amúgy is minden bőrt lenyúztak (és ezt most kivételesen szó szerint is érthetjük). Hét nagyjátékfilmet és két tévésorozatot készítettek Freddyvel, az eredeti, Johnny Depp-pel készült horror nyers erejét, pszichoanalitikus pontosságát és hátborzongató humorát azonban egyik sem tudta mégcsak felidézni sem.

A mostani újrázást a XXI. század filmtechnológiai fölényével indokolták, hogy mennyivel hatásosabbak tudnak lenni a rémálmok szürrealisztikus jelenetei a mai speciális effektusokkal – de csodálatosan jelentem: semennyivel. A látványos, de bántóan steril álomképek könnyen feledhetők. És mivel a film célcsoportjának a tiniket nézték ki, az eredeti *Rémálom* kulturális utalásait Freud álomfejtésére, vagy épp Jung kollektív tudattalanjára, illetve idézeteit Kubrick *Ragyogásából*, mind sztorizták. Érdekes, hogy az eredeti intelligenciájának és humorának kilúgozásával a sztori rémisztő volta is semmivé foszlott

Az eredmény unalmas, lapos riogatás – sok művérrel. Filmipar, mint már említettem.

Petromán László

KORONGOK

„Adatbázis”

Az első Harley Davidsonban egy paradicsomkonzerv doboza szolgált karburátorként. A világ legkisebb békája Braziliában él, mérete mindössze 9,8 mm. A két lábon járó lexikon, Mary Horowitz (Sandra

Bullock) szellemi tőkéjének főbb összetevői érdekes, de az átlagember szempontjából fölösleges információk, adatok. A Sacramento Herald rejtvénykészítője mégis remekül profitál belőlük az *Ő a megoldás* című amerikai vígjátékban. A piros lakkcsizmás Mary igazi csodabogár: kőkutyáktól ijed meg a parkban és kétpercnyi ismeretség után, gondolkodás nélkül ráveti magát egy férfira, akivel egy vakrandin hozza össze a sors. A CCN operátore, Steve (Bradley Cooper) menekülőre fogja, de a lány eszén nem tud túljárni.

„Értékeljük az egyedit!” – sürgeti Phil Traill, a rendező, aki a Farrelly fivérektől próbál meg ellesni néhány fogást, hogy az abszurd felé tolja el a történetet. Kár, hogy halovány erőfeszítéseit a szirupos hollywoodi séma rendre felülírja. A producerként is közreműködő Sandra Bullock nem tud szépíteni az összképen, bukácsolása egy Arany Málnánál nem ért többet.

w. k.

MediaMarkt®

POLCRA VALÓ

Képvarázs

A látás korszakát éljük, a látvány és a képzelet világát. Soha ilyen népszerűek nem voltak a fantázia birodalmát megidéző filmek és könyvek, mint manapság. Idecsatlakozik, bár egészen más megközelítésben Tóth Ferenc munkája, A szimbolista festészet Moreau-tól Gauguinig, mely a TKK gondozásában jelent meg.

Ez a nagyalakú, a magyar mellett angol és német nyelven íródott kötet nagy kalandra invitálja olvasóját. A 19. században indult festészeti stílusirányzat jelentős alakjait és műveit mutatja meg. Olyan alkotások világába kalauzolja lapozgatóit, melynek mesterei a természetből merítették mintát, ám azt az álmok és a mítoszok elemeivel ötvözték, s gyakran a század technikai vívmányának számító újdonságával, a fotografálással igyekeztek versenyre kelni.

Szorongás, elvagyódás, csodás lények, zsibbasztó érzékiség, egzotikus távoli tájak és közönségesből különlegessé varázsolts részletek alkotják a gazdag tablót, és a korszak hősei: Böcklin, Mucha, Klimt, Redon.

(szem)

TÁJOLÓ

Éjszakai látványosságok

Régészeti szenzációnak számított, amikor megtalálták; ma a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága tulajdonában van. A kaposvári Rippl-Rónai Múzeum 5500 éves agyagmaszkját állítja ki a Déri Múzeum a díszteremben a Múzeumok éjszakája program idejére rendezvényén. A sejtelmeket egy, a teremben vetítendő rövidfilm hívatott majd igazolni, melyet a múzeumi dolgozók adys diákok bevonásával forgatnak; a rézkori agyagmaszktól is felvontató áldozati szertartás rekonstrukciójára tesznek kísérletet. A kifejezetten erős idegzetűeknek ajánlott képsorokat június 19-én szombaton, 19 órától láthatja a közönség.

Commedia dell' arte alakok parádéját, valószínűs örömjátékot ígér Josef és Karel Čapek színpadi műve, mely a Soltis Lajos Színház előadásában kerül színre este 8 órától több alkalommal is a díszteremben. A végzetes szerelem játéka egy vándortársulat életébe enged bepillantást egy

szerelmi történeten keresztül. A Zoltai Lajos-teremben tárlatvezetések, előadások lesznek, a régészeti teremben pedig múzeumpedagógia foglalkozásokat tartanak. A nyírbátori Szárnyas Sárkány Fesztivál hivatalos társulata a Szent György és a Sárkány című előadással színesíti a Déri téri programot, ahol este kilenckor gyújtják meg a Szent Iván-éji tüzet.

A Baltázár Dezső téren már fél kilenckor felvillannak a máglyarakás fényei, kellő háttérrel teremtve az épületvitésekhez és koncertekhez. Az újonnan nyílt Reigl Judit-életműkiállítás Gulyás Gábor, a napokban záruló Genezis-projekt című tárlaton az alkotó (Berszán Zsolt), Orbán János Dénes és Scherer Péter tart tárlatvezetést. A Modemben egy Gauguin-festmény lesz az éjszaka műtárgya. A Fekete sertések című képet a modern és kortárs művészeti központ a Szépművészeti Múzeumtól kölcsönzi és a harmadik emeleti múzeumpedagógiai teremben állítja ki. A belső kert performanszok és koncertek színhelye lesz. A Modem, a Déri Múzeum és a Református Kollégium együttműködésében megvalósuló rendezvényre váltott belépővel (felnőttjegy: 800 Ft, diákjegy: 400 Ft) valamennyi program látogatható.

(w)